

Lesník 1

ČASOPIS ZAMESTNANCOV Š. p. LESY SR BANSKÁ BYSTRICA, január 2005

Novoročný príhovor

Vážené kolegyně a kolegovia!

Začiatok nového roka býva vždy dôvodom na bilancie i predsavzatia. Rok, ktorý máme za sebou, rozhodne nebol ľahký. Tvrdá a poctivá práca na príprave zmien v našom podniku priniesla konkrétne výsledky v zlepšení hospodárenia, ale nepriazeň politikov nám neumožnila uskutočniť plánované zmeny v plnom rozsahu. Dnes sa nám javí schodnejšou cesta evolúcie, cesta postupného zavádzania zmien. Verím, že v novom roku budeme v tomto trende pokračovať – máme na to dostatok odhodlania i dobrej vôle. Ľudský potenciál, ktorý má náš podnik vo svojich zamestnancoch, je príslubom smerovania k úspešnej, modernej spoločnosti, ktorá bude synonymom dobrého hospodára.

Rok 2005 nám prináša nemalé množstvo náročných úloh. Likvidácia veternej kalamity z novembra minulého roku si vyžiada veľké úsilie, kým budeme môcť hrdo ohlásiť, že situáciu sme zvládli. Vnímam túto situáciu ako skúšku, v ktorej obстоjíme. Vytvorili sme pre to všetky predpoklady. Ale kalamita je len jednou z úloh. Čakajú nás veľké výzvy. Sľubne sa začína rozbiehať projekt Biomasa. Plánujeme investovať do novej špeciálnej techniky, do dopravných prostriedkov, do informačného systému. Lesník tretieho tisícročia potrebuje pre svoju prácu primerané technické vybavenie. Nastávajúci rok bude v tomto smere prelomovým.

Chcem touto cestou vysloviť vďaku Vám všetkým, ktorí každodennou prácou vytvárate hodnoty pre náš podnik i pre celú spoločnosť. Zároveň ďakujem aj naším rodinným príslušníkom za porozumenie a podporu, za rodinné zázemie, ktoré tak veľmi potrebujeme. Verím, že po uskutočnení zmien v našom podniku sa budeme môcť naším najbližším venovať oveľa viac, než tomu bolo v uplynulom roku.

Všetkým Vám do nového roku viňšujem pevné zdravie, veľa chuti do práce a šťastie v osobnom i pracovnom živote.

*Ing. Karol Vinš
generálny riaditeľ LSR š.p.*

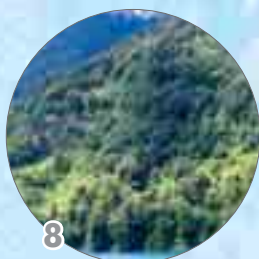
OBSAH

4

5

8

12

14

- 1 | Novoročný príhovor
- 3 | Namiesto editorialsu...
- 4 | Několik úvah o tatranských lesích po kalamitě
- 5 | Návšteva z Maďarska
- 5 | Prečo mám rada les
- 6 | Seminár v Jizerských horách se zaměří na sportovní aktivity v lesích
- 6 | Malý ekonomický slovníček
- 7 | Projekt Outplacement v roku 2004
- 8 | Lesníctvo v Čile
- 10 | Lesnícke signály
- 11 | Banskobystrickí taxátori sa opäť stretli
- 11 | Halali - magazín o prírode a ľuďoch
- 12 | Ľudia a lesy: Remeslo na vymretie
- 14 | Za tajomstvom bardejovských chát
- 16 | Do vašej knižnice: Dobrý vítr
- 16 | Medzinárodná lyžiarska sezóna 2005
- 17 | Poľovnícky receptár
- 17 | Filatelistické okienko
- 18 | Médiá o nás
- 20 | Z albumu lesníka
- 21 | Pre deti
- 22 | Krížovka
- 23 | Príspevky v odborných lesníckych časopisoch
- 23 | Pozvánka na lesnícky ples
- 23 | Životné jubileá
- 24 | Niet čo dodať ...

Namiesto editorialsu...

Vážené prítomné luctvo,

povedzme si to prámo: človek dokáže skoro všetko. Urobiť dýru do sveta, ale aj do ozónu, urobiť si pekný dom i peknú hanbu, oduševnene kričať hurá i fuj, vyzírať ako pekný hrdyna, ale aj ako pekný idiot, nýkedy dokáže byť aj sto rokov na svete, ale any tri minúty pod vodu, ví dobre hrať na klavíri a na nervy, operúvať srco a v tyľe neprátela, skákať o tyčiči a do reči, a tuším viacej myslieť na ďalšie generácie počítačov jako maturantov.

No človek by si až tak mnoho nemav namýšľať, lebo je len - človek! Any pri najlepšej vóli nedokáže preletieť v petmetrovej výške z námesta Hraničárov na Kolárovo námestí - any za ideálnych poveternostných podmínek. Nedokáže vonať ako lípa a len sa tak rozmnožúvať po vetre. To dokáže božá Príroda. A preto by si mav človek celkom skromne povedať: až tak mnoho toho nevím, a preto sa tu na svete budem račej čudovať, jako svet menyt. Pri čudovaní totyž nelitajú trisky a nekapú ryby, rastú stromy a padá snah - a šecko je na svojom míste a v porádku, - jako teďy, keď je na jar naozaj jar, v lete leto, na jablony jablíčko, na človekovi hlava a v človekovi srcco.

Stanislav Šteпка

Lesník, časopis zamestnancov štátneho podniku
Lesy Slovenskej republiky Banská Bystrica

Redakčná rada: Ing. Ivana Špiláková, predsedníčka, Ing. Ján Kovalčík, CSc., Ing. Ján Mičovský, CSc., Ing. Jozef Híkl, Bc. František Suchanovský, Bc. Ružena Vaňousová, Ing. Jozef Marko
Výkonný redaktor: Mgr. Peter Gogola, www.lesy.sk; e-mail: gogola@lesy.sk

Náklad: 1200 výtlačkov

Foto 1. strana obálky: Peter Gogola

Adresa redakcie: Námestie SNP č.8, 975 66 Banská Bystrica,
Tel.: 048/434 42 07, Fax: 048/434 41 91

Grafická úprava a tlač: Ústav pre výchovu a vzdelávanie pracovníkov lesného a vodného hospodárstva vo Zvolene, Sokolská 19, 960 50 Zvolen

Několik úvah o tatranských lesích po kalamitě

Jiří JUNEK

Následky události 19. listopadu 2004 pod Vysokými Tatrami mne

šokovaly stejně jako všechny ostatní jejich milovníky a příznivce. Ale protože jsem člověk myslící racionálně a navíc jednou ze svých profesí lesník, začal jsem uvažovat o příčinách této obrovské kalamity, o možnostech její likvidace a o vzniku nových lesních porostů na úbočích Vysokých Tater.

Jsem obdivovatel slovenské přírody a slovenských lesů. Znáám tedy i lesy v okolí Čierného Balogu na středním Slovensku. Tedy znal jsem je hlavně do roku 1997, kdy se 7. července nad nimi, zejména v okolí obce Osrbľie, přehnal větrný vír obrovské ničivé síly, který během deseti minut doslova zlikvidoval do značné míry smíšené kvalitní lesní porosty. Byly tvořeny směsí smrku, jedle, buku a javoru, tedy dřevinami ideálními pro stabilní, odolné lesní porosty. Po ničivé smršti jsem tam viděl buky, javory i jedle větrem vyrvané i s kořeny ze země, s kmeny zkroutenými jak zápalky a odhozené několik metrů od původního stanoviště. Škody na dřevní hmotě představovaly milion kubiků. Zkáže lesa při tak intenzivní ničivé síle větru tedy neodolají ani ty nejobdnější lesní porosty.

Nicméně je potřebné, abychom dali lesům jejich druhovým složením šanci lépe odolat budoucím větrným smrštím. A ty za několik desetiletí a opět za sto let určitě přijdou. Stejně jako na přelomu 19. a 20. století, ve 30. 50. a 70. letech a tak dále. I když možná menšího rozsahu. Jedná se o určité časové periody jejich výskytu. Zajímám se o tyto záležitosti a tato tvrzení mohu mimo jiné doložit na starých fotogra-

fiích a zejména tatranských pohlednicích.

Uvažoval jsem o tom, že opravdu stabilnější by na úbočí Tater mohly být lesy tvořené smrkem, javorem, limbou, borovicí, modřínem, jedlí a bukem s příměsí jeřábu a břízy. Po odstranění kalamitní hmoty by byla potřeba podporovat přirozenou obnovu dřevin a do pěti let holiny vysadit sazenicemi shora zmíněných cílových a melioračních dřevin místního původu. Asi by nebylo vhodné „zachraňovat“ tatranské lesy akcemi typu „zasad svůj strom“ sazenicemi netatranského původu z nejrůznějších koutů Slovenska. Až se podaří místním lesníkům vypěstovat dostatek sazenic, osobně se těším, že se syny přijedeme pomoci vysazovat třeba mně nejoblíbenější modřiny.

Holiny po kalamitě vznikly i v suchých místech s kamenitým podkladem, kde bude asi vhodné uvažovat o úpravách vodního režimu.

Vzrostlé lesy v Tatrách na nynějších kalamitních holinách naše generace už bohužel neuvidí. Přesto mne velmi těší solidarita lidí z celého bývalého Československa ve snaze o obnovu tatranských lesů.

Na závěr mi dovoluňte několik nedávných osobních zážitků z Vysokých Tater. Mám rád stromy. Ty staré, které by mohly být lepšími pamětníky než my - lidé, ale mám rád i ty stromy, které jsou něčím zajímavé. Takové jsou i ve Vysokých Tatrách. Obdivuji čtyři více než stoleté modřiny u kapličky ve Starém Smokovci, i modřín - solitér - za rouben-

kou Čučoriedka. Obdivuji dva javory kleny, rostoucí blízko sebe na kraji cesty k jezírku a kostelíku v Tatranské Lomnici. Jsou navzájem propojené jednou z větví. U jezdeckého závodiště v Tatranské Lomnici roste na louce mohutná borovice - dvoják. K ní jsem po větrné smršti šel se sevřeným hrdlem. Pamatuje moje dětské hry. Byl trochu poškozená - stojí. Stejně jako ostatní zmíněné stromy i ty modřiny, borovice a javory, které v bývalých smrkových porostech sice mnohdy poškozené okolními padajícími stromy, ale ční stále k obloze ze hřbitova mohutných smrků. Dokázaly svoji opodstatněnost v tatranských lesích. ●

Návšteva z Maďarska

Peter GOGOLA

Medializácia veternej kalamity z 19. novembra minulého roku bola ukážkou, ako bulvárne médiá pracujú s informáciami. Viacerí novinári prezentovali neoverené informácie, neodborné názory, dohady a fámy a ešte ich podfarbovali emóciami, aby celú vec nafúkli. Výstupy z našich médií preberali aj zahraničné, a tak sa protichodné informácie dostali aj za riekou Dunaj, na stránky maďarských novín a časopisov. Maďarskí kolegovia – lesníci a novinári z časopisu *Erdészeti lapok* (Lesnícke listy) sa rozhodli vybrať sa na Slovensko a získať konkrétne, presné a pravdivé informácie priamo od kompetentných osôb.

Gábor Kovács a Gábor Pápai pricestovali v stredu 5. januára. Sprievodcu a tlmočníka im robil riaditeľ palárikovského závodu, Ing. Ladislav Varga, CSc. Gábor Kovács je bývalým riaditeľom akciovej spoločnosti Nyíregyháza Erdő Rt. (Poznámka: to je jedna z 19 štátnych akciových spoločností, zodpovedá približne úrovni nášho OZ). Dnes čerstvý dôchodca, ale telesne i duševne svieži človek, plný profesionálnych skúseností i životného elánu. Je členom redakčnej rady Lesníckych listov. Gábor Pápai je šéfredaktorom tohto uznávaného odborného

časopisu, ktorý vychádza už 140 rokov(!).

Začiatok novinárskej misie bol na generálnom riaditeľstve Lesov SR v Banskej Bystrici. Rozhovor s generálnym riaditeľom Ing. Karolom Vinšom prebehol v priateľskej atmosfére. Potom návšteva pokračovala v ceste na OZ Beňuš, kde sa úlohy hostiteľa zhostil výrobno – technický námestník závodu, Ing. Milan Oravkin. Maďarskí hostia so záujmom sledovali prácu beňušských lesníkov v kalamitnom poraste na Lesnej správe Beňuš a Pohorelá. Náročnosť podmienok, ťažko dostupný terén, nepriaznivé počasie a k tomu nechota správy NAPANTu povoliť budovanie zväznic – to sú problémy, s ktorými zápasia lesníci z OZ Beňuš aj ich kolegovia z 13 odštepných závodov, ktorí pomáhajú „Beňušanom“.

Na záver návštevy na Horehroní si hostia z Maďarska so záujmom prehladli porasty na Lesnej správe Osrblie (OZ Čierny Balog), zalesnené po veternej kalamite v roku 1996. Informácie o nej poskytol Ing. Jozef Černák. Hostia poďakovali za odborný výklad a zablahoževali Ing. Černákovi a v jeho osobe všetkým lesníkom, ktorí svojou prácou na likvidácii kalamity v Osrblí poskytli skvelý dôkaz o svojej profesionalite. ●

Prečo mám rada les

SOŇA MÜLLEROVÁ
moderátorka

Prečo máte rada les?

Lebo tam sa mi najlepšie zregeneruje telo a vymýšľajú nové projekty. Naozaj, ja chodím do lesa niekoľkokrát týždenne, keď potrebujem, aby zo mňa vyfučala zlosť, ale aj keď sa v myšlienkach pohrávam s tým, čo mi urobilo radosť. V lese sa dobre „tvorí“. Všetky inšpirácie, ktoré nazbieram v meste, v lese pretriedim a domov sa vraciam s upratanou hlavou.

Máte svoje obľúbené miesto na Slovensku?

Jednoznačne Železnú studienku a Horský park. Som šťastná, že bývam neďaleko, môžem sa tu schovať kedykoľvek.

Kde trávite voľné chvíle, víkendy, dovolenky?

V zime milujem Semmering, chodievame tam, hoci nelyžujeme. Z našej hotelovej izby je taký výhľad na zasnežené kopce, že tú fotografiu mám stále v hlave a ustavične si ju premietam. Najmä v období, keď mi chýba snehová nálada. A v lete je to príroda a park v okolí kaštiela v Budmericiach. A ešte Piešťany, mám rada spomalenú atmosféru tohto mesta a rozkvitnutú záhradu v dome Ivana Stodolu, kam v lete chodievame. Tam, kde je príroda, tam mi je vždy dobre. ●

Z ČESKÝCH A MORAVSKÝCH LESOV

Seminář v Jizerských horách se zaměří na sportovní aktivity v lesích

Jiří JUNEK

Jsem kluk zvědavý a při svých reportážích vždy nahamouním všelijaké možné tiskoviny a informační materiály, které by mohly být užitečné. Občas se v nich objeví i něco o lesích. Kdo ale má pak nosit batoh s tolika papíry?

V kraji pod Ještědem jsem v nějakém informačním středisku získal noviny Týden v Liberci. Na straně 4 mne uhodil do očí titulok **Těžba dřeva omezuje lyžování**. Copak to ti nezdrání lesníci zase ubližují chudákům lyžařům? Dovolím si citovat (autor nebyl uveden):

Těžba dřeva letos (3.12.2004 - pozn. red.) komplikuje začátek lyžařské sezóny v Jizerských horách. Lesníci kvůli odvozu stromů vypluhovali několik hlavních cest, po nichž vede Jizerská magistrála pro běžkaře. S dlouhým přerušením jízdy a s chůzí s lyžemi v rukou se turisté musejí smířit zhruba do půli prosince. ČTK to řekl vedoucí lesní správy v Jablonci nad Nisou Miroslav Kortan.

„S odtěžením stromů v mýtním věku jsme čekali na začátek zimy, kdy zem zmrzne a pokrýje se sněhem. Jinak bychom při dopravě poškodili půdu v lese,“ vysvětlil Kortan. Podle něj během několika minulých let lesníci kolem Jizerské magistrály v úvodu zimy netěžili a běžkařům vyšli vstříc. Letos se už ale kácení odložit nedalo.

Lesníci vypluhovali cesty kolem Kristiánova a z Nové louky k přehradě na Černé Nise. „Jde o úseky dlouhé asi dva kilometry a jeden a půl kilometru. Na lyžích se dají objet jinudy,“ uvedl Kortan.

Ředitel Jizerské o.p.s. Michal Sehnoutka ale upozornil, že objížďky nelze upravit stroji, a lyžařům většinou nezbude nic jiného, než jít po vypluhovaných cestách pěšky. „Víme ještě o vypluhované cestě z Bílé Kuchyně přes Hřebínek směrem na Ptáčí kupy,“ podotkl Sehnoutka.

Aby Jizerská o.p.s. alespoň částečně běžkařům lyžování zpříjemnila, upraví pro ně kolečko u Hrabčtic v délce přibližně tři kilometry. „Omezení na magistrále kvůli těžbě jsou nepříjemná, ale cesty patří lesníkům a pokud v lese ještě pracují, nedá se nic dělat,“ dodal Sehnoutka. – konec citátu.

Promiňte mně impertinentní otázku, kdo je tedy v lese vlastně „sehnoutka“? Lyžař nebo lesník? A k tomu se ještě stát musí „obracet v hrobě“, když jeho lesy neznámý autor článku přiřkl lesníkům! Ale příští rok dostanou zabrat zase oni. Lyžaři si to pošupajdí na běžkách a lesníci vezmou klády na ramena a ponese je dva kilometry po cestách stroji neupravených.

Tyhle „perly“ se mně honily v hlavě, když jsem šel na setkání, které zrovna na téma spor-

ovního využití lesů uspořádala v Liberci a jeho okolí Česká lesnická společnost, zastoupená paní Mgr. Kubátovou a předsedkyní liberecké pobočky ČLS Ing. Janou Čackou. Cílem tohoto setkání zástupců části do této problematiky zainteresovaných organizací bylo učinit první kroky k přípravě celostátního semináře na zmíněné téma, který se bude konat 1. a 2. června 2005 v Jizerských horách na Královce.

Navštívili jsme lyžařský běžecký areál Břízky, který sice již má svoje ustálené trasy, ale lyžaři mají snahu o otevření dalších okruhů. Další zastávkou byl Tanvaldský Špičák se sjezdovkou a sedačkovou lanovkou. Zdálo by se, že i tento areál je dokončen, ale i zde by se ještě nějaká ta sjezdovka mohla do lesa zaříznout. Vždyť co tu stromů ještě zůstane! Ozdobit sjezdovkami by se měl i Smrk a Černá Studnice.

Na připravovaném semináři by měly vzniknout návrhy na řešení těchto otázek: Kdo vydá společenskou objednávku na požadavky kladené na lesy? Jak až mohou být člověkem dotčené nehmataelné hodnoty lesa? Bude definováno, která „veřejně prospěšná“ činnost a do jaké míry negativně ovlivňuje základní funkce lesa? Dojde k součinnosti resortů MZe, MŽP a MMR v řešení této problematiky? ●

Malý ekonomický slovníček

JANUÁROVÝ EFEKT – pokles cien akcií a ich nárast v januári

JEDNODUCHÝ ÚROK – úrok vypočítaný len z počiatkovej investície

JOINT VENTURE (džoint venčr) – forma podnikania v akciovej spoločnosti s kapitálovým prepojením. V doslovnom preklade ide o spoločné (účastinné) riskovanie. Spojené podnikateľské subjekty tvoria združenie, ktoré spravidla nie je samostatným právnym subjektom. Nevytvára samostatné základné imanie. Ručenie členov za záväzky voči odberateľom je buď

pomernou časťou alebo formou spoločného ručenia.

JUST – IN – TIME (džast in tajm)

– pojem, známy z manažmentu materiálového hospodárstva alebo výrobného manažmentu. Jeho podstatou je uplatňovanie princípu organizácie procesu zásobovania a výroby, pri ktorom materiály a súčiastky vo výrobnom procese prichádzajú vždy v presne požadovanom čase a množstve na požadované miesto, čiže nevznikajú žiadne zásoby. Za tvorcu tohto systému je pokladaný Taiči Ohno, viceprezident japonskej firmy TOYOTA. ●

Projekt Outplacement v roku 2004

Ing. Karol VOLENTIER, Odbor riadenia ľudských zdrojov

S pojmom Outplacement sa na stránkach nášho časopisu stretávame od marcového vydania pravidelne v každom čísle. Najčastejšie sme používali rubriku „Poradňa“, kde sme, či už samostatne, alebo v spolupráci so zmluvnou firmou Trenkwalder Management Partners Group (TMPG) predstavili projekt ako celok, popisovali jeho jednotlivé moduly a podrobne rozviadli jeho výhody pre uvoľňovaných zamestnancov. V priebehu uplynulého obdobia sa projekt stal súčasťou podnikovej kultúry, čím naša organizácia deklarovala nadštandardnú starostlivosť nielen o svojich súčasných zamestnancov, ale aj o bývalých pracovníkov, ktorí ukončili pracovný vzťah s našim podnikom.

Projekt bol pôvodne nastavený na pripravovanú zmenu organizačnej štruktúry, ktorá mala byť realizovaná v termíne od 1. októbra 2004 a predpokladom ktorej bolo rozsiahlejšie znižovanie stavu zamestnancov. Spomalenie uvedeného procesu ovplyvnilo realizáciu najmä skupinových aktivít, akými sú napríklad školiace a tréningové moduly „Šanca“ a „Podnikateľské minimum“. Preto bolo nevyhnutné pristúpiť k ďalším rokovaniam s dodávateľskou organizáciou, najmä z titulu zabezpečenia daných aktivít aj pre menšie skupiny prihlásených, ako bolo pôvodne dohodnuté.

Že sme si zvolili správneho partnera potvrdzuje aj skutočnosť, že pri komunikácii dojednaných podmienok sme u firmy TMPG vždy nachádzali porozumenie a ochotu k zabezpečeniu všetkých požiadaviek deklarovaných v prihláškach uvoľňovaných zamestnancov. Za uvedený prístup chceme týmto poďakovať hlavne riaditeľovi spoločnosti TMPG Ing. Sirotovi, ale aj konzultantkám projektu Mgr. Golskej a Mgr. Kekeňákovej.

Projekt zatiaľ nebol uplatnený celoplošne u všetkých odštepných závodov (OZ), ale bol vo väčšej, či menšej miere realizovaný u OZ, u ktorých v uvedenom období dochádzalo k uvoľňovaniu zamestnancov z titulu nadbytočnosti. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich článkoch na stránkach nášho časopisu, prihlášky do projektu sú dobrovoľné a záleží od pochopenia a ochoty uvoľňovaných zamestnancov, či títo prejavia záujem o poskytnutie takejto starostlivosti, alebo sa pri hľadaní svojho nového uplatnenia spoliehajú na vlastné sily.

Významnú úlohu pri zapájaní do služieb outplacementu však zohrali a aj v budúcnosti budú zohrávať najmä regionálni koordinátori – personalisti OZ, ktorí svojím prístupom sprostredkova-

li všetky dostupné informácie a pomohli uvoľňovaným zamestnancom zorientovať sa v ponúkaných službách. Spoluprácu s regionálnymi koordinátormi hodnotia pozitívne aj zástupcovia TMPG. Koordinátori sa k tejto novej pracovnej úlohe postavili profesionálne a najmä aktívne. Flexibilne reagovali na novovzniknuté požiadavky. Mnohé situácie boli náročné na zvládnutie hlavne po emocionálnej stránke, no tento fakt nijako neovplyvnil aktivity súvisiace s projektom. Ich snahou bolo a je, byť nápomocný aj v kontakte s uvoľňovanými pracovníkmi. Je potrebné vyzdvihnúť ochotu a schopnosť koordinátorov spolupracovať a koordinovať tréningové aktivity aj s inými OZ, aby tieto mohli byť realizované čo najefektívnejšie. Aj účastníci projektu podľa našich informácií ocenili pomoc regionálnych koordinátorov.

Pozitívne možno hodnotiť hlavne činnosť regionálnych koordinátorov

nancov cieľovej skupiny Lesní robotníci I., Lesní robotníci II. a administratívni zamestnanci. Prostredníctvom e-mailu boli koordinátorom OZ jedenkrát týždenne zasielané zoznamy odporúčaných aktívnych ponúk práce a rekvalifikačných kurzov.

Na základe záujmu účastníkov sa uskutočnil tréningový program Šanca a Podnikateľské minimum I. v uvedených odštepných závodoch:

Kriváň	12.2004	11
Kriváň	12.2004	11
Žarnovica	12.2004	8
Krupina	11.2004	14
Prešov+Vranov	11.2004	7
Košice	11.2004	1

Starostlivosť v rámci projektu sa v priebehu decembra skončila pre 36 účastníkov cieľovej skupiny Lesných robotníkov I., ktorí boli prihlásení do projektu v mesiaci október. Na začiatku roka 2005 je plánovaný tréningový program v OZ Levice a OZ Košice.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad počtov uvoľňovaných zamestnancov prihlásených do jednotlivých modulov podľa odštepných závodov.

Názov modulu	Považ. Bystr.	Levice	Žarnovica	Čadca	Krupina	Košice	Kriváň	Vranov	Prešov
Konzultačný servis	0	0	0	2	0	0	0	0	0
Konzultačná hot-line	3	0	0	1	0	0	0	0	0
Dočasné pridelenie zamestnanca	3	1	0	5	13	10	0	6	1
Podnikateľské minimum I.	3	11	8	4	0	0	5	0	0
Podnikateľské minimum II.	3	11	6	1	0	0	0	0	0
Tréningový program – Druhá šanca	0	2	0	4	13	36	11	6	14
Analýza rekvalifikač. možnosti	1	0	0	0	13	10	0	6	1
Aktívna ponuka práce	3	2	0	4	13	10	0	6	1
Personálny screening	0	0	0	0	0	0	0	0	2

Milana Kasára z OZ Kriváň a Igora Pertziana z OZ Krupina, ktorí svojím osobným prístupom ku každému uvoľňovanému zamestnancovi v plnej miere zabezpečili využitie ponúkaných služieb a zapojili do projektu maximálny počet uvoľnených zamestnancov.

Z pracovníkov ústredia sa komunikácie s uvoľňovanými priamo na pôde OZ osobne zúčastňovali RNDr. Rusko a Ing. Volentier.

V roku 2004 boli v rámci projektu uskutočnené nasledovné aktivity:

V priebehu roku sa do projektu prihlásilo 134 uvoľnených zamest-

Druhá tabuľka rozlišuje počty účastníkov podľa ich zaradenia do jednotlivých kategórií:

Lesní robotníci I.	88
Lesní robotníci II.	40
Administratívni pracovníci	6
Manažéri	0
Spolu	132

V projekte Outplacement chceme aj v roku 2005 využiť všetky možnosti poskytnutia pomoci zamestnancom, ktorí budú uvoľnení z našej organizácie, pri hľadaní svojho ďalšieho profesionálneho uplatnenia. ●

Lesníctvo v Čile

Ing. František ŠTULAJTER CSc.

Čile tvorí 4 600 km dlhý a úzky pás zeme. Jeho najjužnejšie položené mesto je v rovnakej zemepisnej šírke ako Londýn na severnej pologuli a najsevernejšie položené mesto ako mesto Bore v Mali v blízkosti strednej Afriky. V žiadnom mieste nie je krajina širšia ako 180 km. Takmer 1/3 (1 600 km) z uvedenej dĺžky tvorí jedna z najsuchších púští sveta Atacama Desert, ktorá sa rozprestiera na severe krajiny. V jej strede je oblasť, ktorú klimatológovia volajú absolútna púšť. Sú tu územia, kde ešte nikdy neboli zaznamenané zrážky, minimálne od tej doby, čo ľudia tieto oblasti sledujú. Klíma stredného Čile v dĺžke 1 300 km je typicky stredozemná s chladnými, mokrymi zimami a s teplými, suchými letami. Nachádza sa tu najviac lesnej a poľnohospodárskej pôdy. Južné Čile, v dĺžke takmer 1 700, km je rozdobené do tisícky malých ostrovov, veľkolepých fjordov a kontinentálnych ľadovcov. Na chladnom a búrlivom juhu je aktívnych 55 sopiek.

Administratívne je krajina rozdelená do 13 regiónov, 51 provincií a 355 mestských okresov. Počet obyvateľov sa zvyšuje porovnateľne s rozvinutejšími krajinami. Je nižší než v iných latinsko-amerických krajinách, hoci regionálne rozdelenie je podobné. Takmer 40% obyvateľstva žije v centrálnom regióne, kde sa nachádza tiež hlavné mesto Santiago. Počet obyvateľov sa za posledných 30 rokov skoro zdvojnásobil z 8,9 mil. v roku 1970 na 15,4 mil. v roku 2001.

Čile sa rozprestiera na ploche 756 096 km². Lesy sa nachádzajú na výmere 16,5 mil. ha. Lesnatosť je 21% a výmera na 1 obyvateľa 1,03 ha. Z celkovej výmery lesov 14,3 mil. ha, čo je takmer 84%, predstavujú prírodné lesy (*Natural/Native Forests*) s prevládajúcim zastúpením neopaďavých druhov tepa, lenga a coigue de Magallanes. Iba trochu viac než 50% prírodných lesov (7,4 mil. ha) sú hospodárske lesy. Zostávajúcich

takmer 7 mil. ha prírodných lesov sú chránené, resp. ochranné lesy (*Protected Forests*).

Prírodné lesy sa vyskytujú buď ako tzv. „dospelé lesy“ (*Nature/Adult Forests*), ktorých podstatná časť bola v minulosti predmetom selektívnych ťažieb, v dôsledku čoho sa jedná zväčša o degradované, nie veľmi výnosové lesy alebo tzv. „následné lesy“ (*Second Growth Forests*), ktoré sa obnovili pôvodnými drevinami na plochách po veľkoprošnom vypalovaní pôvodných lesov s cieľom získania poľnohospodárskej pôdy v minulosti.

Plantáže sa nachádzajú na výmere 2,12 mil. ha. V drevinovom zložení plantáží prevláda borovica radiata (74%) a eukalyptus (18%). Ostatné dreviny, najmä douglaska, topol a agát, sú zastúpené zostávajúcimi 8%.

Súčasná výmera lesov podľa ich typov

Lesy	Prírodné -dospelé	Prírodné -následné	Kroviny a máloproduktívne	Prírodné celkom	Plantáže	Lesy celkom
	Ha					
Hospodárske	5 978 200	1 440 283	-	7 418 483	2 118 836	9 537 319
Chránené a ostatné	297 641	2 674 811	3 952 200	6 924 652	-	6 924 652
Spolu	6 275 841	4 115 094	3 952 200	14 343 135	2 118 836	16 461 971

Čile je signatárom dohovoru o biologickej diverzite, ktorý zaväzuje krajinu integrovať trvalo udržateľné obhospodarovanie a ochranu biodiverzity.

Vo vzťahu k týmto záväzkom je tu vytvorený štátny systém chránených území (*State Protected Wildlife Areas System - SPWAS*) zahrnujúci ekologicky významné územia s divo rastúcou flórou a voľne žijúcimi živočíchmi. Tieto územia vlastní štát a spravuje ich Národná lesnícka služba (*National Forestry Service - NFS*).

Do ekologicky významných chránených území je zahrnutých 14,1 mil ha pozemkov. Národné parky sa rozprestierajú na výmere 8,7 mil. ha, Národné rezervácie na 5,4 mil. ha a Národné pamiatky na výmere 17 880 ha. Z výmery chránených území tvoria lesy 40,6 % a nelesné pozemky 59,4 %.

Tieto chránené územia sú

usmerňované podľa princípov trvalo udržateľného rozvoja ich funkcií, ochrany flóry a fauny a zachovania prírodného prostredia typického pre krajinu. Ochrana chránených území prostredníctvom NFS je relatívne účinná a možno konštatovať, že okrem ojedinelých prípadov sa v chránených lesoch poškodzovanie a krádeže dreva nevyskytujú.

V súčasnosti je výmera hospodárskych prírodných lesov 7,4 mil. ha. Ťažba v nich sa môže vykonávať podľa lesného hospodárskeho plánu schváleného NFS, ktorého vyhotovenie zabezpečí vlastníka lesa. Väčšinou sa uplatňujú rôzne formy podrastového hospodárstva.

Rozhodujúci podiel ťažieb sa uskutočňuje na plantážach. Tie to sa vytvárajú najmä v strednom Čile. S výsadbou plantáží sa začalo už koncom 19. storočia. V roku 1978 predstavovala výmera plantáží 712 tisíc ha. Počas nasledujúceho obdobia sa táto výmera zvýšila takmer trojnásobne. Najvýznamnej-

šiemu výberu stromov na ploche dochádza v polovici rubného veku, kedy sa aj vyvetvia do 8 m od zeme. Cieľový stav stromov v rubnom veku je 550 ks/ha pri zásoba 500 m³. Rubná ťažba sa vykonáva plne mechanizovane, holorubným spôsobom na plochách o výmere niekoľkých desiatok ha.

V nasledujúcich päťdesiatych rokoch sa predpokladá zvýšenie výmery plantáží až do výmery cca 3,5 mil. ha.

Vývoj a prognóza výmery lesov (ha)

Typ lesa	Pred 100 rokmi	Pred 50 rokmi	Súčasnosť	%	Prognóza o 50 rokov
Prírodný les	29 999 600	16 045 029	14 343 135	87,1	13 000 000
- dospelý	17 421 543	5 451 029	6 275 841	38,1	6 000 000
- následný	-	8 900 000	4 115 094	25,0	4 000 000
- kroviny a MP	12 578 057	1 694 000	3 952 200	24,0	3 000 000
Plantáže	400	189 371	2 118 836	12,9	3 500 000
Spolu	30 000 000	16 234 400	16 461 971	100	16 500 000

MP – máloproduktívny les

Od roku 1974 sú hospodárske lesy, s lesom súvisiaci a drevospracujúci priemysel v súkromnom vlastníctve. Štát vlastní a riadi iba národné parky a lesné rezervácie.

Lesné plantáže, ktoré sú rozhodujúcim zdrojom produkcie drevnej hmoty v Čile, sú v súkromnom vlastníctve. Z celkovej výmery plantáží až 1,1 mil. ha, t. j. 52,9% vlastní 8 veľkých spoločností. Zvyšok je vo vlastníctve vyše 7 000 malých a stredne veľkých vlastníkov. 76% výmery plantáží je vo vlastníctve vyššie uvedených spoločností a individuálnych vlastníkov s veľkosťou vlastníctva viac než 1 000 ha. Do vlastníckej kategórie s výmerou viac než 1 000 ha spadá okolo 335 individuálnych vlastníkov.

Najviac plantáží sa nachádza v regióne Concepción, ktorý je centrom lesníckych činností v krajine. Produkcia dreva z nich umožňuje trvalú činnosť celulózovo-papierenského priemyslu, produkciu reziva

a drevných panelov.

Za posledných 20 rokov sa objem ťažby dreva strojnásobil, z 8,5 mil. m³ na 25,5 mil. m³. Je to v dôsledku ťažby dreva borovice radiata a eukalyptu z lesných plantážach. Podiel ťažby dreva z prírodných lesov za posledných 20 rokov nepresiahol 16% z celkovej ťažby. V roku 2001 sa ťažilo v prírodných lesoch 1,1 mil. m³, čo je 4,5% z celkovej ťažby 25,5 mil. m³.

V súčasnosti 95,5% produkcie dreva pochádza z plantáží. Do roku 2010 sa predpokladá jej zvýše-

nie takmer na 100%, pretože sa očakávajú stále väčšie ťažkosti pri ťažbe v prírodných lesoch a taktiež stále väčšia výmera borovicových a eukalyptových plantáží dozrieva do rubného veku.

Uvedeným vývojom sa stalo Čile jedným z dôležitých producentov a vývozcov dreva a výrobkov z dreva vo svete. Lesníctvo a priemysel spracovania dreva sú spoločne koncepcie riadené ako lesný priemysel. Primárny s lesom súvisiaci priemysel zahŕňa spracovanie výrezov na produkciu reziva, stavebného dreva, drevných panelov a celulózových produktov, zatiaľ čo sekundárny s lesom súvisiaci priemysel zahŕňa ďalšie spracovanie reziva a celulózy na výrobu nábytku, papiera, kartónov a pod. Rozhodujúcim faktorom jeho rastu je vysoká domáca spotreba. Drevo je najmä na vidieku základným stavebným materiálom.

Tok surového dreva v drevospracujúcom priemysle Čile

Export surového dr.	Surové drevo (tis. m ³) na výrobu					
	štiepky	reziva	celulózy	panelov	obalov	stíпов
681,1 tis. m ³	2 920,8	11 404,9	8 045,5	906,9	266,6	211,0
Spotreba	Výrobky					
	štiepky	rezivo	celulóza	panely	obaly	stípy
	tis. m ³		mt	tis. m ³		
Domáci trh	3 507,1	4 390,0	757,3	752,5	15,6	158,0
Export	2 586,2	1 308,1	1 834,6	434,8	125,8	53,0
Spolu	6 093,3	5 698,1	2 591,9	1 187,3	141,4	211,0

Panely: dýhy, drevotriestkové dosky, preglejky

(pokračovanie na strane 15)

ší vplyv na tento silný rast malo prijatie zákona o podpore zalesňovania v roku 1974. Aktivity spojené so zalesňovaním až do roku 1978 zabezpečovala NFS. V rokoch 1983-1985 iniciovala zalesňovací program ako prostriedok na znižovanie nezamestnanosti.

Drevo z plantáží sa ťaží v jeho najvyššej ekonomickej zrelosti, pri dosiahnutí d_{1,3} cca 40cm. Zodpovedá tomu vek 20-25 rokov. Sadenice plantážnych drevín sa sadia do pripravenej pôdy v množstve 1000 ks/ha. Používajú sa výhradne obalené sadenice, ktoré sú schopné konkurovať burine. Nám známe ošetrovanie a ochrana kultúr sa nevykonáva. Mladiny o výške 5 m sa preriedujú a vyvetvujú do 2 m od zeme. K ďal-

Lesnícke signály

Lesný roh je asi jediný nástroj, ktorý už vo svojom názve prezrádza, kde sa má používať. Že má svoje miesto aj v symfonickom orchestri, niet pochýb. Ale neodmysliteľne patrí ku koloritu polovačiek. Lesný roh (alebo jeho menšia sestra lesnica) má svoje praktické uplatnenie pri signalizácii priebehu poľovačky. Autorom poľovníckych signálov je známy slovenský skladateľ **Tibor Andrašovan**. Stalo sa zvykom používať niektoré poľovnícke signály pri slávnostných príležitostiach, ktoré sa často vôbec netýkali poľovníctva. Potreba dať slávnostný charakter spoločenským podujatiam a pritom sa vyhnúť asociáciám na poľovačku viedla k zadaniu skomponovať špecificky lesnícke signály. Realizácie sa ujal renomovaný bratislavský skladateľ a dirigent **Svetozár Štúr**. Aby sme výsledok jeho práce dali na známosť lesnícko - muzikantskej verejnosti, lesnícke signály pre slávnostné príležitosti Znelka I. a II. publikujeme v januárovom a februárovom vydaní Lesníka.

Pár slov o autorovi

Svetozár Štúr

- narodil sa v roku 1951 v Bratislave
- absolvent VŠMU (odbor dirigovanie a kompozícia)
- pracoval ako dirigent orchestra Československého rozhlasu a Opery SND
- dlhoročný dirigent hudobných telies Lúčnice a SEUKu
- autor scénickej hudby k televíznym a divadelným inscenáciám
- autor filmovej hudby (Pásla kone na betóne, Kosenie jastrabej lúky)

Znelka I. (in B)

Svetozár Štúr

Banskobystrickí taxátori sa opäť stretli

Ing. Július BURKOVSKÝ a Ing. Milan LICHÝ

Po uplynutí jedného roku sa 11.12.2004 znova stretli taxátori, špecialisti a zástupcovia „Obce figurantskej“ bývalého banskobystrického pracoviska zvolenskej pobočky Lesoprojektu. Pripomeňme si, že na tomto pracovisku počas jeho tridsaťročnej existencie v rokoch 1962 až 1992 sa vystriedala takmer stovka pracovníkov. Prednosťou tohto pracoviska bol vždy veľmi súdržný kolektív.

Na stretnutí sa zúčastnilo sedemnást' bývalých pracovníkov spomenutého pracoviska čo je síce menej ako vlni, ale táto nižšia účasť nijako neubrala na srdečnosti a mi-

lej atmosfére podujatia. Najstaršiu generáciu taxátorov tohoto pracoviska na stretnutí reprezentovali Ing. Milan Blaško st., Ing. Július Burkovský, Ing. Otto Štroffek a Ing. Milan Šegúl. Okrem organizátorov stretnutia, ktorými boli Ing. Milan Lichý, Ing. Jozef Sásik a Ing. Rastislav Šimek, ešte na Lesoprojekte pracujú Ing. Peter Chorvát, Július Cígler, Ing. Zdeno Ivan, Ing. Ján Kučera, Ing. Vladimír Berstling a Ing. Ján Zemko. Niektorí z bývalých pracovníkov tohto pracoviska pôsobia na rôznych iných lesníckych i nelesníckych postoch, ďalší sú v dôchodku a dvanásť už žiaľ nie sú medzi nami.

Darmo, hospodárska úprava lesov je jednou z kráľovských disciplín našej profesie. Kto z nás, pracovníkov prevádzky, aspoň občas nepocítil obdiv nad zložitou a zodpovednosťou práce zariadenateľov našich lesov? Sme preto v redakcii Lesníka radi, že aj uverejnenie nasledovnej správy nám umožňuje pripomenúť, že si v Lesoch SR prácu taxátorov úprimne vážime...

V príjemnom prostredí Espressa Júlia nebolo núdze o dobrú náladu, bol priestor na vzájomnú výmenu aktuálnych informácií, ako aj na ďalšie oživovanie úsmevných príhod z taxačnej praxe. Účastníci podujatia sa zhodli na užitočnosti takéhoto spomienkového stretnutia aj v budúcnosti a vyslovili organizátorom srdečné poďakovanie. ●

Halali - magazín o prírode a ľudoch

V roku 2005 budete naďalej môcť sledovať na televíznych obrazovkách reláciu zameranú na problematiku lesného hospodárstva, poľovníctva, ekológie a vidieckych aktivít **Halali**. Televízny magazín Halali je pravidelným dvojtýždenníkom, ktorý vysiela Slovenská televízia na Dvojke nasledovne: **premiéra** v sobotu 11:20 h, **repríza** vo štvrtok 15:30 h.

Termíny vysielania televízneho magazínu Halali v januári a februári:

Premiéra	15.1., 29.1., 12.2., 26.2.
Repríza	20.1., 3.2., 17.2. ●

Ing. Alojz KAŠŠÁK

Lubo KLÚČIK

Ing. Félix BANIČ

Kto chodí celý deň po lese s odistenou puškou ?

Každý rok sa nám z povrchu zeme nenávratne stratia stovky rastlín a živočíchov. Len obrovská pestrosť našej planéty nám zatiaľ umožňuje nevšimáť si priveľmi tieto straty. Tým nás však len podporuje v neprimeranom konzumnom apetíte, ktorý je začiatkom každého rozkladu. Biologického i morálneho. Je dobré uvedomiť si tieto súvislosti, lebo hoci je možné našu planétu chrániť aj z bruselskej centrály, či z bratislavského parlamentného kopca, je múdre ak sa budeme o to usilovať predovšetkým sami.

Svet strát sa však neobmedzuje len na prírodnú ríšu. Do priepasti času odchádzajú dediny, mestá, ba i celé národy. Ale aj rôzne povolania, ešte včera bežné, sa dnes už potichu zaraďujú do spomienok tých starších z pomedzi nás. Hoci v tomto prípade ide o zmeny, ktoré prirodzene priniesol život, stojí za to si ich povšimnúť. Kedysi tak z lesného prostredia odišli uhliari, výrobcovia triesla, či brezovej vody. Dnes nám pomaly vymiera oveľa modernejšia profesia – vodič osobného auta. Jedným z tých, ktorí sú živými kronikami tohto povolania je aj JÁN OSTROLUCKÝ. V službách štátnych lesov si „odkrútil“ neuveriteľných päťdesiat rokov. Keď povieme odkrútil, môžeme do brať doslova, lebo väčšinu tejto doby otáčal volantmi áut tých najrôznejších značiek....

Remeslo na vymretie

Ján MIČOVSKÝ

Ozaj, akých, pán Ostrolucký ?

Bol by to veru od roku 1940, keď som si vo zvolenskej autoškole Ručnák urobil vodičský preukaz, celkom zaujímavý autosalón... Dodge, Mercedes 250, Tatra 87, Škoda Tudor, Tartraplán, Škoda 1202, Tatra 603, Volga, Gáz, „žigulík“ a napokon Tatra 613.

Podľa tých značiek sa dá usudzovať, že ste boli „pánsky“ šofér...

No, vozil som každého, koho mi napísali na cestovný príkaz, robil som však na Krajskom inšpektoráte lesov vo Zvolene a potom na Riaditeľstve štátnych lesov v Banskej Bystrici, a tak mojimi pasažiermi často bývali riaditelia - Delinga, Oros, Béla, Antal, Vachula...

Akí to bývali spolucestujúci ?

Nebolo nikdy mojou úlohou hodnotiť pasažierov, ale ich doviesť vždy tam, kde bolo potrebné....

Vidím, pán Ostrolucký, že ste ani dnes, keď odpočítavate už deviate decénium života, nestratili

základnú vlastnosť riaditeľských šoférov – diskretnosť. No, predsa ! Musel to byť neľahký chlebič ! Všetci už bývali dávno doma a vy ste celé hodiny čakali, kedy sa skončí pracovné rokovanie...

Nuž, bývali také chvíle, ale to patrilo k tomu....

Naozaj ste nikdy, ani pri dlhých nočných čakaniach nestratili rozvahu...?

Keby som strácal rozvahu nemohol by som najazdiť milióny kilometrov bez väčšej nehody. Ale je pravda, že niekedy to nebolo ľahké. Raz som sa napríklad vracal nad ránom z Bratislavy. Bola veľká zima a v aute sa ani nedalo poriadne zdriemnuť. Mój riaditeľ nastúpil, otvoril si však zadné dvere, že je veľmi unavený a tak si tam cestou pospí. Hovorím mu: „Súdruh riaditeľ, žiadne dozadu, ak chcete, aby sme bezpečne došli, sadajte sem ku mne a ja vám už poviem, kedy si budete môcť pospať!“. A tak aj bolo, debatovali sme, aby som nezaspal až kým

sme nedošli k Hronu. Potom som ho už nechal, nech si pospí...

Hovoríte o miliónoch kilometrov. Koľkože ich vlastne bolo ?

Ani ti neviem celkom povedať. V roku 1962 som najazdil prvých miliónpäťstotisíc kilometrov bez nehody. Vtedy som za to dostal ako odmenu zájazd do Mongolska. Tam som si vyskúšal aj iné dopravné prostriedky – koňa a ťavu, počkaj ukážem ti aj fotografie... Potom sa tie kilometre už tak veľmi nevyhodnocovali, ale myslím, že ešte dáky milión, dva, mi určite pribudli...

A ozaj boli všetky bez nehody ?

Nikdy som nemal rád rýchlu jazdu a žiadnu nehodu som nikdy nezavinil. Ale nehody sa ani mne nevyhli. Ešte počas vojenčiny som viezol na Tatru 57 generála Kunu a v Brezne nás nabúral akýsi nákladiak. Pri Jalnej mi zase vbehol chodec, nohu som mu, tuším, vtedy dolámal. Ale niekedy som mal aj šťastie, lebo bez toho to nejde. Raz sme išli v Lomnistej doline s riaditeľom Antalom a odrazu zletel pred nás na cestu surový kmeň. Chlapi vtedy síce nespúšťali, ale tento im ušiel... Stačilo vtedy naozaj len pár metrov...

Za desaťročia šoférovania

V Mongolsku v roku 1962

Roky sedemdesiate: S kolegami pri otváraní lesníckej výstavy (J. Ostrolucký celkom vľavo)

Na kontrole (pán J. Ostrolucký druhý zľava)

Š - 1202 zdolala

sa cesty hodne pomenili...

Veru áno. Voľakedy som cestou do Bratislavy stretol na prašnej hradskej tak zo tridsať áut... A keď cesty zavial sneh, tak snežné pluhy nezačali okamžite jazdiť, darmo teraz na nich nadávame. Vtedy som obyčajne posádku vyložil na najbližšej železničnej stanici a ostal sám s autom, kým sa nedalo na druhý deň pokračovať. Bývalo aj tak, že víchor pováľal na Šturci stromy a odrazu sa nedalo pohnúť ani dopredu, ani dozadu. No, ešte viac ako samotné cesty sa pomenili autá. V tých starých bol v lete samý prach, v zime zase poriadna zima. Do výbavy šoféra vtedy patrila aj deka na kolená a poriadny kožuch. A sklá na aute sme rozmrazovali soľou nasýpanou do textilného vrecúška. Alebo „denaturákom“ z kopírokov. Ani oleje neboli také ako dnes, auto sa raz-dva zahrialo. Preto som sa vždy spýtal riaditeľa o kolkej máme byť v cieľi a podľa toho som mu povedal o kolkej musíme vyraziť. Ak sme

mali byť v Bratislave o deviatej, potom sme z Bystrice vyrážali o pol piatej! A v zime som si snehové reťaze zakladal priamo na podniku...

Vyskúšali ste si v tých časoch aj nejaké zahraničné cesty?

Raz som bol služobne v Taliansku, niekoľko krát v Maďarsku. Ba, bol som aj na Ukrajine v Užhorode, no to sme boli bez „bumásky“, a tak sme nesmeli z auta hocikde vystúpiť. Chodieval som na „tisícvestodvojke“ aj k Čiernemu moru pripravovať stanový tábor pre zamestnancov.

Vidím, že máte v skrinke celkom peknú zbierku vyznamenaní...

Nie sú to žiadne veľké vyznamenania, možno by sa z toho aj niekto usmial, ale priznám sa, že ma dodnes tieto ocenenia tešia. Jedna vec je plat a druhá ak viete, že si vašu prácu niekto váži. Myslím, že to každého poteší...

Napriek príkladnej šoférskej

diskrétnosti, neskúsite predsa len prezradiť nejakú premlčanú historku z riaditeľskej limuzíny?

Zažil som kadečo, no veľa som už aj pozabúdaval... Ale, no dobre! Kedysi bola socha Jozefa Dekreta Matejovie, tá čo je teraz v parku, umiestnená priamo v budove podniku. Jeden z prvých riaditeľov po nástupe do funkcie to asi s tou novou metlou zobral akosi priveľmi vážne a raz sa mi v aute posťažoval - „... a čo to tam ten Dekret vlastne má hľadať..!?“ Inokedy som zas viezol dvoch podnikových riaditeľov, z ktorých jeden bol aj poslancom Národného zhromaždenia. Jeho kolega ho vtedy podpíchl: „Počúvaj, keď berieš tisícštyristo korún za poslanca, tak by si v tej Prahe mohol raz už aj niečo povedať...!“. Ba stalo sa, že pri nejakej ťažbárskej súťaži sa jeden z podnikových riaditeľov dostal do sporu so svojimi robotníkmi a tí mu to večer riadne „spočítali“. Nuž, vtedy som veru musel robiť aj rýchlu zdravotnú pomoc...

Šoférske remeslo v lesoch pomaly vymiera. Neraz sa s ním spájala predstava závideniahodnej práce. Pravda o vodičoch, a to nielen o tých „panských“, však býva celkom opačná! Svoj pracovný deň začínajú, keď ostatní ešte spia a končia ho medzi poslednými. Medzitým musia zvládnuť stovky kilometrov a desiatky „drobností“. Zodpovednosť ich práce raz výstižne popísal jeden kolega takto: Keď robíte šoféra, to ako keby ste chodili celý deň po lese s odistenou puškou...!“

Jána Ostroluckého môžete stretnúť na podniku často aj dnes. Teší ho stretávanie sa s ľuďmi a myslím, že každého teší stretnúť sa s ním. Veľa toho nespomína, veď viete, tá šoférska diskrétnosť... Radšej občas niečo vymyslí. Ako nedávno, keď bol jedným z iniciátorov stretnutia starousadlíkov z lesníckej bytovky pri Hrone. A už plánuje ďalšie!

Nech vám ten elán, pán Ostrolucký, ešte veľa rokov vydrží! ●

aj lesné cesty

Aj vodič mal svoju uniformu

Šestotrojka bola pýchou vtedajších ciest

Za tajomstvom bardejovských chát

Ján MIČOVSKÝ

Aký osud čaká podnikové chaty? Diskusia na túto tému, najmä tie kuloárne, dosahujú pozoruhodnú šírku. Nie div, lesné chaty sú už oddávna akousi výkladnou skriňou jednotlivých lesných závodov. Domyslieť si, že niektoré z nich by dokázali v duchu dobových praktík potešiť nejedného „privatizačného nadšenca“ nie je až tak ťažké. Zámery podniku sú však aj v tomto smere korektné. Ani to však nič nemení na poznaní, že efektívnosť spravovania stoviek našich chát nie je oslnivá. Možno je to aj tým, že sme v nich v minulosti, skôr ako nástroj možného zisku, videli predovšetkým nástroj lesníckeho lobingu. Napokon, čo si budeme navrávať, ponúknuť pobyt v chate a polovačku k tomu, bol jeden z mála účinných spôsobov, ako obrátiť pozornosť tých mocnejších na popolušku národného hospodárstva - lesníctvo. Hoci o efektívnosti by sa dalo debatovať...

Keď som si u riaditeľa bardejovského odštepného závodu **Ing. Štefana Beňa** overoval informáciu, že na jeho závode to s chatami vraj ide celkom dobre, bol trochu v rozpakoch. Nemal pocit, že práve oni sú v tomto smere akokoľvek výnimoční. Trocha ma to schladilo, no do Bardejova som sa napriek tomu vybral.

Prvá cesta ma zaviedla do Bardejovských Kúpeľov. Tu sa nachádza vlajková chatová loď závodu. Vysoký štandard elegantného zariadenia zodpovedá prostrediu v ktorom sa nachádza. Hostia si tu podávajú kľučku a hoci poslední odišli len včera čistota a poriadok sú tu zjavne doma. Na tom by však nebolo nič mimoriadne. Zaujímá ma preto, čo mohlo rozhodnúť o tom, že stovky domácich i zahraničných hostí, ktorí sú zapísaní v knihe návštev odišli z tohto zariadenia spokojní. Dedukujem to z faktu, že mnohé mená sa v tejto knihe často opakujú. Tam, kde sa necítíme dobre sa občasne nevraciam... Príčinu úspechu sa mi vyjavila zakrátko. Je jednoduchá i prekvapivá zároveň.. O chatu sa tu starajú ľudia, ktorí k nej majú osobný vzťah. Prežili tu roky rodinnej po-

hody. Teda, nie v chate, ale v horárni, ktorou táto pôvodne bola.

A hoci ich odchod nebol vtedy celkom dobrovoľný, keď prišla ponuka prevziať starostlivosť o chatu, pani Zapachová neváhala. Pracuje v neďalekom kúpeľnom dome a sem prichádza v rámci dohody zväčša rána i neskoro poobede. Sama by to však nestihla a tak občas musí pomáhať i rodina. Možno si poviete, bodaj by nie, veď to iste nerobia zadarmo. Nuž, nepýtal som sa veru „koľko za to“, no krátke nahliadnutie do evidencie závodu neutajilo ani túto položku. Naozaj mám úctu ku každej poctivo zarobenej korune, no myslím, že za cenu, ktorú som tam uvidel, by kompletný servis na tejto frekventovanej chate robil asi málokto z nás. A ešte jedna zvláštnosť. Pani Zapachová poskytuje všetkým hosťom veľmi konkrétne informácie o tunajších turistických a predovšetkým kúpeľných možnostiach. Návštevníci to vraj veľmi vítajú. Maličkosť? No, ktovie či práve nie tá rozhodujúca...

Moja druhá návšteva mi umožnila trochu pookrieť. Trpím totiž vcelku ospravedlniteľnou pred-

stavou, že lesná chata má byť v lese. A práve tam sa nachádzajú chaty Vlčie i Livovská Huta, ktoré patria pod kuratelu Lesnej správy Malcov. Obidve sú bývalými horárňami a o vývoji ich štandardu najlepšie hovorí príbeh, ktorý mi na úvod pobytu v tomto peknom kraji vyrozprával tunajší správca Ing. Marián Cudrák: „Naše chaty sa nachádzajú v zaujímavom režimnom revíri. Poľovní hostia po obhliadke chát kedysi zvyčajne prehlásili: „Dobre, poľovať budeme tu, ale ubytovať sa chceme inde...“. Dnes sa to otočilo. Aj hostia z revírov, ktoré sú vzdialené 30 km žiadajú ubytovanie na Vlčej, alebo v Livovskej Hute...! Čo spôsobilo tento obrat? Podľa Mariána Cudráka sa začali o obidve chaty viac starať, každý rok sa niečo prebudovalo, opravilo, vymenilo. Po takýchto informáciách som čakal, že nájdem objekty, ktoré ma prekvapia svojou modernosťou. Bolo to však inak. Obidve chaty sú relatívne jednoduché a pravdu povediac, určite máme v rámci podniku zariadenia tejto kategórie, ktoré sú oveľa reprezentatívnejšie. Nie je tam žiadny luxus, vnútrajšok chát i ich okolie však má punc útulnosti, zachovalosti a čistoty. Nielen sociálne zariadenia, fasády, strecha, či posteľe, ale ešte aj dreváreň nesie čitateľné posolstvo, že tu všetko má svojho pána. Je to

však na dnešné pomery niečo výnimočné? Určite nie! Čo teda v tomto prípade rozhodlo o úspechu? Už som si myslel, že odidem bez odhalenia tohto tajomstva. Cestou späť mi však správca medzi rečou hovorí, že väčšinu hostí zoberie v sobotu, či nedeľu aj do Bardejova, zavedie ich do tamojších múzeí, kostolov i kúpeľov. Je zatiaľ slobodný a tak mu nerobí problém venovať sa hosťom i nejakú hodinu navyše. Najmä česká klientela, ktorá sa sem rada začala vracaať úprimne oceňuje, že sa jej počas pobytu v čergovských horách poodhalí aj kus pútavej histórie horného Šariša. Aha! Takže možno práve tu treba hľadať...

Čitateľ už asi tuší kam mierim. Všetky tri chaty majú napriek rozdielnemu situovaniu i vybavenosti jedno spoločné. Starajú sa o ne ľudia, ktorí dobrovoľne a s radosťou pridávajú k svojej práci čosi navyše.

Zdanlivo sú to maličkosti, ale práve o ne ide! Veď si len spomeňme na vlastné cestovateľské spomienky! Už sa nám z nich aj bolo vytratilo, čo sme to vlastne zažili, no úsmev, ochota a šarm tých, ktorých sme stretli zostávajú usadené v našej pamäti veľmi dlho. A presne takéto prístup potrebujú aj naše chaty.

Od 1. januára 2005 vstúpila do platnosti vnútropodniková smernica, ktorá do využívania chat zavádza jednotný systém. Napriek tomu, že okrem spôsobu rezervácie a evidencie po prvý krát jasne rieši aj odmeňovanie tých, ktorí sú za chaty zodpovední, nie je ani tento dokument dokonalý. Nemôže byť. Nie je v ňom totiž zmienka o osobnom nasadení tých, ktorí v konečnom dôsledku rozhodnú o úspechu alebo neúspechu našich chat. Preto by som do smernice navrhoval dopísať ešte jednu klauzulu: Zamestnanec,

ktorý má chatu na starosti si má byť vedomý toho, že náš hosť má okrem očí a uší aj srdce. A mal by sa pokúsiť mu na ňom aj zahrať...

P.S.: Nech sme už s Mariánom Cudrákom rozprávali o chatách, o prekvapivom vplyve využívania lanoviek na prirodzené zmladenie tunajších lesov, či o jeho experimentovaní pri náprave nevhodného drevinového zloženia, bolo jasné, že mám pred sebou šikovného mladého lesného odborníka. Ak transformácia podniku nemá byť experimentom pre jedno volebné obdobie potrebujeme pre ňu získať presne takýchto ľudí. A potrebujeme, aby vedeli, že ich podnik potrebuje. Napríklad aj tak, že ich plat nebude len kvôli nízkemu veku na úrovni platu staršieho lesníka. (Prepáč kolega, viem, toto sme si nedohodli. Ale o tvoj plat mi tento krát naozaj nejde). ●

Pani Zapachová vo „svojej“ chate

Ing. Marián Cudrák

Interiér zhotovili vo vlastnej réžii

Chata Vlčie

(dokončenie zo strany 9)

Rozvoju lesného priemyslu pomáha inštitúcia Fundación Chile, ktorá je súkromná, nezisko-

vá organizácia založená v roku 1976 Čilskou vládou a fy. ITT Corporation z USA. Jej úlohou je prispievať k rozvoju trhu a technologických transferov majetku a služieb na objednávku a zvyšovanie ekonomického potenciálu Čile. V súčasnosti podporuje rozvoj spoločností a združení v sektoroch:

- obchod s poľnohospodárskymi produktmi
- morské zdroje
- lesný priemysel a trvalo udržateľný turizmus
- ľudské zdroje - vzdelanie

- životné prostredie a chemická metrológia ●

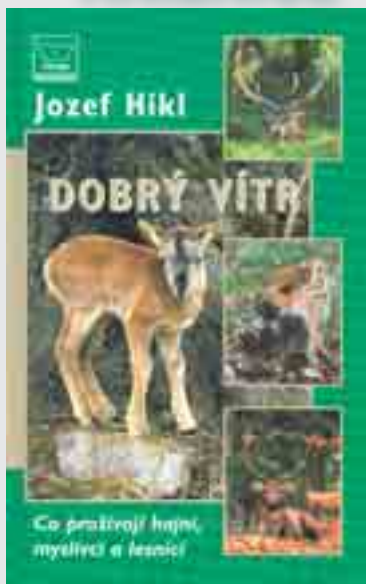

foto: Ing. Martin Moravčík CSc.

Dobry vítr je kniha poviedok s poľovníckou tematikou, ktorú v roku 2004 vydalo v Českej republike vydavateľstvo Víkend v edícii Myslivost. Podtitul zbierky poviedok znie „Co prožívají hajní, myslivci a lesníci“. Útla knižka je prekladom slovenskej verzie, vydané pred niekoľkými rokmi na Slovensku. Napriek tomu, že je to autorova prvotina, dielo nesie všetky znaky zrelého, vyhraného autorského štýlu. Jozef Hikl je rozprávač par excellence a všetky poviedky sú vyrozprávanými príbehmi poľovníka s vysokou mierou autenticity. K zážitku z čítania v nemalej miere prispieva skvelý preklad Anny Štokánovej (zjavne znalej „poľovníckej latinu“) a veľmi dobrá grafická úprava. Vy-

DO VAŠEJ KNIŽNICE

sokú úroveň majú aj ilustračné fotografie J. Zumra. Samotné motto knihy „Prírody sa nedotýkaj zmyslami, ale srdcom“ predurčuje ladenie príbehov, ktoré autor rozpráva niekedy s humorom, niekedy vážne.

V edícii Myslivost vyšli ďalšie diela, hodné pozornosti: **Sokolnictví, Moje myslivecké srdce, Stříbrný srnec, Myslivci z hor, Klikaté lovecké chodníky, Posudzujeme věk spárkaté zvěře a Myslivecké historky**. Zbierka poviedok z pera Jozefa Hikla „Dobry vítr“ svojou literárnou hodnotou v tejto edícii nepochybne má svoje čestné miesto. Fakt, že dielo slovenského autora našlo svojho vydavateľa v Čechách, svedčí o literárnych kvalitách autora. Istotne si aj v zahraničí nájde svojich čitateľov, ktorí s chuťou siahnu po tejto knihe. A komu sa autorský štýl Jozefa Hikla zapáči, môže sa tešiť na ďalší editorský počin vydavateľstva Víkend, na jeho pripravovanú zbierku poviedok „Myslivecké stopy“.

Jozef Hikl : DOBRÝ VÍTR,
vydalo vydavateľstvo Víkend, edícia Myslivost, 2004.
Náklad 5 000 ks, cena na Slovensku 249,- Sk.

Medzinárodná lyžiarska sezóna 2005

Podľa oznámenia vedúceho družstva Slovenska sa v dňoch 20. - 27. 2. 2005 v bieloruskom **Raubiči** neďaleko Minska uskutoční **37.ročník Európskych pretekov lesníkov v bežeckom lyžovaní (EFNS)**. Už tradične v rámci družstva Slovenska sa týchto pretekoch zúčastňujú aj zamestnanci nášho podniku. V zásade z radov záujemcov, lyžiarov bežcov, ktorí boli cestou OZ oslovení.

V prípade Vášho záujmu o účasť na týchto pretekoch v budúcich obdobiach Vás budeme už včas informovať o podmienkach účasti (dovolenka, úhrada nákladov a pod.) Prípadné otázky ohľadom ďalšej účasti na pretekoch adresujte na výkonného redaktora Lesníka.

Zástupcom podniku želáme na pretekoch dobrý sklz a presnú mušku - skrátka dobrú reprezentáciu Slovenska a Lesov SR š. p.

Poľovnícky receptár

Pozitívne ohlasy na Vianočný receptár, uverejnený v decembrovom čísle, nás presvedčili, že lesníci (a lesníčky) majú ku kuchárskemu umeniu blízko. A tak ponúkame čitateľom novú rubriku, v ktorej budeme publikovať recepty z diviny, rýb, húb alebo lesných plodov. Ak máte vlastnú špecialitu a nepokladáte recept na jej prípravu za prisne tajný, pošlite nám ho. Radi váš recept uverejníme.

redakcia

Medailóniky z diviaka

600 g diviacieho chrbta bez kostí, 100 g šunky, olej

Marináda: 1 dl oleja, soľ, mleté čierne korenie, čili korenie, tymián, čerstvý rozmarín, 2 polievkové lyžice koňaku

Opečené paradajky: 2 paradajky, soľ, mleté čierne korenie, provensálske korenie, 3 polievkové lyžice hladkej múky, 1 vajce, 0,5 dl bieleho vína, 3 polievkové lyžice strúhaného syra, olej

Postup: Mäso umyjeme, odblíame, nakrájame na plátky, mierne naklepeme, vložíme do misy, zalejeme marinádou a na chladnom mieste necháme niekoľko hodín marinovať. Na rozohriatom rošte opekáme po 5 minút z každej strany. Na troche oleja opečieme šunku, nakrájanú na rezance. Medailóniky podávame posypané šunkou a opečenými paradajkami.

Marináda: Olej zmiešame so soľou, čiernym a čili korením, tymiánom, posekaným rozmarínom a koňakom.

Opečené paradajky: Paradajky nakrájame na kolieska, posolíme, okoreníme čiernym a provensálskym korením. Z múky, vajca, vína a syra vypracujeme husté cestíčko, namočíme paradajky a na rozohriatom oleji vypražíme z oboch strán.

Hubová štrúdl'a

300 g polohrubej múky, 2 polievkové lyžice oleja, soľ, 40 g tuku, 500 g čerstvých húb, 2 cibule, čierne korenie, petržlenová vňať, 40 g masla, 1 šálka smotany, maslo na potretie

Postup: Z múky, oleja, soli a trochy vody vymiesime polotuhé cesto, prikryjeme ho a necháme hodinu odležať. Zatiaľ očistené, umyté a na malé plátky pokrúpané huby udusíme spolu s nadrobno pokrúpanou cibuľkou, okoreníme a pridáme nadrobno posekanú petržlenovú vňať.

Na pomúčenom obruse rozvaľkame a vyťahujeme cesto, pokvapkáme ho roztopeným maslom a rovnomerne natrieme hubovou plnkou, na ktorú rozdelíme smotanu. Pomocou obrusu štrúdl'a stočíme a preložíme ju na vymastený plech. Aby pri pečení nepopraskala, potrieme ju maslom a popicháme vidličkou. V rúre, zohriatej na 140 stupňov Celzia, ju upečieme do zlatohneda.

Filatelistické okienko

Nová rubrika je venovaná zberateľom známok i všetkým ktorých poteší pohľad na malé umelecké diela, akými poštové známky bezpochyby sú. V spolupráci s Poštovým múzeom v Banskej Bystrici budeme od budúceho čísla Lesníka publikovať známky, vydané Slovenskou poštou od roku 1993. Zameriame sa na známky, zobrazujúce prírodu, les, voľne žijúce živočíchy a poľovnícke motívy. Veríme, že rubrika vyvolá medzi čitateľmi priaznivý ohlas.

VLÁDA: Kabinet odsúhlasil projekt transformácie Lesov SR SITA 15.12.2004

BRATISLAVA 15. decembra (SITA) - Vládny kabinet v stredu odobril projekt transformácie štátneho podniku Lesy SR na akciovú spoločnosť so 100-percentnou účasťou štátu. Po prerokovaní projektu v Národnej rade (NR) SR má rezort pôdohospodárstva do 60 dní vypracovať legislatívny zámer zákona, ktorým sa zriadi štátna akciová spoločnosť Lesy Slovenskej republiky. Po schválení tohto legislatívneho zámeru ministerstvo následne vypracuje návrh samotného zákona.

Akciónárske práva v spoločnosti by mal vykonávať rezort pôdohospodárstva. Podľa ministra pôdohospodárstva Zsolta Simona sa vlastníctvom budúcej akciovej spoločnosti stanú iba prostriedky potrebné na hospodársku činnosť v lese. Jej majetkom však nebudú lesné pozemky a ani lesné porasty, ktoré bude akciová spoločnosť len spravovať. Transformácia štátnych lesov by mala priniesť aj sprehradenie finančných tokov, keďže výkony vo verejnom záujme bude podnik uskutočňovať na základe štátnej objednávky za úhradu. Lesy SR budú štátu za to, že hospodária na jeho majetku, odvádzať dividendy.

Majetok štátneho podniku Lesy SR sa pred transformáciou nebude oceňovať. Do majetku budúcej akciovej spoločnosti sa podľa Simona preniesie aktuálna účtovná hodnota. 'My aj týmto deklaruje, že nechceme privatizovať akciovú spoločnosť. Zbytočne by sme vynakladali peniaze na súdnoznalecké posudky, oceňovania, keď nebude predmetom predaja,' konštatoval Simon.

Na svojom stredajšom zasadnutí schválila vláda aj Analýzu súčasného stavu prác na transformácii štátneho podniku Lesy SR. Podľa pôvodného harmonogramu sa mala akciová spoločnosť založiť už k 1. januáru 2004. Podľa analýzy však k 31. decembru 2003 nebolo majetkovoprávne vysporiadaných vyše 34 % stavieb v majetku štátnych lesov. V súčasnosti sa tak podľa analýzy rieši najmä táto problematika, pričom v roku 2004 sa predpokladá usporiadanie 1 200 stavieb pri celkových nákladoch 16 mil. Sk a v budúcom roku 487 stavieb pri nákladoch takmer 7 mil. Sk. Podľa Simona by sa mala akciová spoločnosť založiť k 1. januáru 2006 vydaním jedinej akcie na meno, ktorej majiteľom bude Slovenská republika.

Návrh reštrukturalizácie a transformácie štátnych podnikov lesného

hospodárstva naposledy predložil Simon na rokovanie vlády 13. októbra tohto roku. Následne ho však z rokovania stiahol a požiadal členov vlády, aby predložili k návrhu relevantné pripomienky. Pri prerokovaní Správy o lesnom hospodárstve SR za rok 2003 parlament na návrh poslanca LS-HZDS Miroslava Maxona požiadal vládu o pozastavenie transformácie a reštrukturalizácie štátneho podniku Lesy SR, kým plénum neschváli osobitný zákon, ktorým sa zriadi štátna akciová spoločnosť Lesy SR.

Politický spor o biznis Lesov SR potichu rieši trh www.eTrend.sk 16.12.2004

Kým sa vládna koalícia spori o to, do akej miery je vhodné v štátnych Lesoch SR koncentrovať obchod s drevom do rúk centrálného vedenia firmy, vývoj na trhu dáva za pravdu práve koncentracii. Tú presadzuje vedenie podniku i minister pôdohospodárstva z SMK Zsolt Simon, kým presun na lesné závody žiada SDKÚ.

Najsilnejšie drevospracujúce firmy sa čoraz viac obracajú na centrálu Lesov SR, ktorá im môže veľké dodávky dreva garantovať lepšie, ako keby išli do rokovani s jednotlivými závodmi alebo súkromnými vlastníkami menších lesných celkov. 'V roku 2002 sme dodali najväčším odberateľom zhruba 42 percent celkového objemu vyťaženého dreva, v tomto roku to bude až 64 percent objemov. Či chceme alebo nechceme, koncentrácia prebieha aj v drevospracujúcom priemysle. Investori zvyšujú kapacity a obracajú sa na najväčšieho partnera,' povedal pre TREND generálny riaditeľ Lesov SR Karol Vinš.

Veľké drevárske firmy teda postupne odstupujú od menších súkromných vlastníkov lesa a aj najväčšia slovenská píla Rettenmeier Tatra Timber z Liptovského Hrádku plánuje svoje odbery od štátnych lesov znásobiť na 50 percent. Prvé dlhodobé zmluvy na odber dreva budú Lesy SR podľa K. Vinša uzatvárať do dvoch mesiacov. Tieto zmluvy sú potrebné aj pre samé štátne lesy. 'Aj my potrebujeme záväzky, že naše drevo bude odobrané, pretože ak náhle vypadne odberateľ na 50-tisíc kubíkov, máme veľký problém nájsť iného,' pokračuje K. Vinš.

K. Vinš o vzťahu najsilnejších spracovateľov a Lesov SR: Investori zvyšujú kapacity a obracajú na centrálu najväčšieho partnera. 'Mimo vývoja na trhu s drevom však dochádza k významným zmenám aj v politickom dianí okolo Lesov SR, ktoré sa začiat-

kom roku 2006 majú zmeniť zo štátneho podniku na akciovku. Doteraz totiž o budúcom organizačnom usporiadaní Lesov SR či smerovaní obchodu s drevom rokovali priamo politici vládnej koalície.

Aktuálne Z. Simon hovorí, že tieto záležitosti bude riešiť až správna a dozorná rada firmy. Oba orgány vzniknú na základe nového osobitného zákona. Vláda a parlament majú podľa ministra zabezpečiť len vytvorenie samej akciovej spoločnosti a takú formu prevodov majetku, aby v budúcnosti nemohlo prísť k privatizácii štátnej lesnej pôdy.

K snahám drevárskych firiem obsadiť v Dozornej rade Lesov SR posty zástupcami z ich odvetvia sa Z. Simon stavia odmietavo. 'Nebolo by to vhodné. Určite ani žiadny drevospracovateľ by nechcel mať v dozornej rade podniku svojich odberateľov,' hovorí Z. Simon. O cenách dreva, ktoré sú pre drevárov kľúčové, musí podľa neho rozhodovať len trh.

Zatiaľ má Z. Simon pre vládu pripravený len základný transformačný projekt Lesov SR, podľa ktorého sa má pri vzniku akciovky vydať len jedna akcia kontrolovaná jeho ministerstvom. V projekte sa tiež ráta s tým, že štát bude ziskávať zo zisku novej firmy dividendy, ale zároveň jej bude platiť za objednané verejnoprospešné práce. Tým K. Vinša pritom odkazuje, že Lesy SR môžu byť ziskové, pretože aj k záveru októbra tohto roku sú v pluse 280 miliónov korún. 'Toto je výsledok tlaku na zefektívňovanie práce. V minulosti sme mali stratové až dve tretiny závodov, teraz je to už len tretina,' oznámil.

Kúrenie drevom ušetrí peniaze aj životné prostredie Národná obroda 3.1.2005

V Novej Dubnici rekonštruujú kotly na spalovanie drevoštiepky, náklady sa vrátia za päť až šesť rokov

Rastúce ceny uhlia, plynu a vykurovacích olejov donútili vedenie firmy Termonova v Novej Dubnici, ktorá sa stará o teplo pre viac ako 12-tisíc ľudí a pre okolité podniky, hľadať lacnejšie zdroje energie. V Termonove finišujú práce na rekonštrukcii plynových kotlov tak, aby v januári 2005 drahý zemný plyn z dovozu nahradila drevoštiepka, vyrábaná z menej hodnotného a kalamitného dreva. Zmena sa prejaví aj v zlepšení životného prostredia na Považí.

Priame náklady na vykurovanie pri porovnaní drevoštiepky a plynu klesnú v Termonove zhruba o 50 percent. Doteraz každoročne spálili v No-

vej Dubnici približne 7,5 milióna kubíkov dovážaného zemného plynu za 56 miliónov korún. Na výrobu jedného gigajoulu spálime plyn zhruba za 252 korún, pri drevoštiepke rátaťme s nákladmi okolo 130 korún. Presné údaje budú známe po vyhodnotení vykurovacieho obdobia, tvrdí riaditeľ Termonovy Jozef Šimo. Investície sa nám vrátia počas 5 až 6 rokov.

Náklady na rekonštrukciu kotlov, ktoré majú výkon 18 až 19 MGW, predstavujú desiatky miliónov korún, preto Termonova pred rozhodnutím o zmene palivovej základne urobila prieskum v spolupráci so Svetovou bankou. Expertíza ukázala, že drevoštiepka je a bude na Slovensku dostatok za podmienky, že Lesy SR a neštátni vlastníci lesov budú spracúvať narastajúce zásoby menej hodnotného dreva.

Podľa expertov je možné na Slovensku využiť aj ďalších 500- až 600-tisíc hektárov nevyužitej pôdy na pestovanie energetických porastov z rýchlorastúcich drevín práve na výrobu drevoštiepky.

Lesy SR už majú aj skúsenosti z odštepného závodu v Leviciach, ktorý spolupracuje s výrobcom kotlov SES Tlmače. Po spustení druhého kotla budeme ročne spaľovať až 27-tisíc ton drevoštiepky, hovorí J. Šimo. Drevoštiepku budeme vozit' z neďalekých Čachtíc, Kálnice a z Lednických Rovní.

Pri spaľovaní dreva pyrolyzou v špičkových kotloch nevznikajú tzv. skleníkové plyny, ale do prírody sa vracia oxid uhličitý. Problém s popolom zo spaľovanej drevoštiepky rieši Lesnícky výskumný ústav vo Zvolene v spolupráci s Lesmi SR v Leviciach. Jedným z riešení je lisovanie a využitie dreveného popola, ktorý obsahuje veľké množstvo prírodných minerálov, na hnojenie lesov a poľnohospodárskej pôdy.

Drevo pomáha spracúvať aj technika zo zahraničia Národná obroda 12.1.2005

Takmer 600 ľudí a 80 lesných kolesových traktorov z 13 lesných závodov na Slovensku pomáha Lesnému závodu (LZ) Beňuš na Horehroní s likvidáciou kalamitného dreva. Na pomoc prišli aj firmy z Rakúska, Nemecka a Česka. Pod náporom vetra padlo v novembri 2004 na výmere okolo 1200 ha asi 722-tisíc kubíkov.

Ročne pritom ťaží LZ Beňuš 140-tisíc kubíkov dreva. Horehroncom prišli na pomoc robotníci z polovice lesných závodov na Slovensku, z Čiech poslali štyri lanovky na približovanie dreva z ťažkodostupných terénov, tri

traktory a s tromi harvestormi - špičkovými zariadeniami na spracovanie dreva - prišli firmy z Rakúska, Nemecka a Čiech. Ďalšie dva harvestory očakávajú z Českej republiky v najbližších dňoch. Rakúska firma pomocou vlastného buldozéra stavia prístupovú cestu k lanovke.

V tomto roku by sme mali spracovať zhruba 600-tisíc kubíkov kalamitného dreva a zalesniť chceme približne 250 hektárov lesa, hovorí Vladimír Iždinský, riaditeľ LZ Beňuš. Spracovávame len kalamitné drevo a ostatná plánovaná ťažba je zastavená. Problémy majú zatiaľ lesníci s prístupom do centrálnej časti Národného parku Nízke Tatry, kde je tretí stupeň ochrany.

Vsetínske lesy ešte nemožno predat Pravda 18.1.2005, strana 13

Zbrojovka Vsetín, ktorá má na listoch vlastníctva zapísaných 2 532 hektárov lesných pozemkov na slovenskom území, s nimi nemôže slobodne podnikáť. Na Lesný hospodársky celok Vsetín sa totiž vzťahuje predbežné opatrenie Okresného súdu v Považskej Bystrici, ktoré zakazuje nakladať s týmto majetkom.

Správca konkurznej podstaty Zbrojovky Vsetín Jan Zetocha považuje opatrenie súdu za nadbytočné a zvažuje možnosť požiadať o jeho zrušenie. Platné konkurzné právo totiž neumožňuje do rozhodnutia súdu o prípadných žalobách na vylúčenie veci z konkurznej podstaty majetok predat, ale len spravovať. Zetocha, ktorý zahrnul pozemky LHC Vsetín

do konkurznej podstaty zbankrotovanej Zbrojovky, by najradšej lesy predal. Z peňazí za predaj by totiž správca konkurznej podstaty mohol aspoň čiastočne vyrovnať obrovské dlhy vsetínskej zbrojovky. Jej veritelia si prihlásili v konkurznom konaní pohľadávky v celkovej výške 2,8 miliardy českých korún. Zetocha má však rozhodnutím považskobystrického okresného súdu zviazané ruky. Zatiaľ môže de facto disponovať len s výnosmi z kalamitnej ťažby, a to ho neuspokojuje. V kauze Vsetínske lesy stále beží súdne konanie. Podľa okresného prokurátora je dôležité si vyjasniť, koho vlastne predvolať pred súd: či Zbrojovku Vsetín, a. s., alebo Zbrojovku Vsetín, a. s., v konkurze. Na sklonku septembra minulého roka požiadala okresná prokuratúra Krajský súd v Ostrave, aby rozhodol o tom, či správca konkurznej podstaty a. s. Zbrojovka Vsetín Jan Zetocha oprávnené zahrnul LHC Vsetín do konkurznej podstaty firmy. Podľa okresného prokurátora ďalšie pokračovanie kauzy závisí od rýchlosti konania českých súdov. Zetocha je presvedčený, že LHC Vsetín zapísal v septembri minulého roka do konkurznej podstaty Zbrojovky Vsetín oprávnené. "Bývalému predstavenstvu sa skončilo funkčné obdobie a nové nebolo platne zvolené. Vnímal som to ako značné riziko pre vznik škôd na majetku a po súhlase veriteľského výboru som zápis vykonal," uviedol Jan Zetocha. Iný názor má bývalý advokát vsetínskej Zbrojovky Ernest Valko, ktorý tvrdí, že zahrnutie majetku do konkurznej podstaty firmy odvolávajúce sa na smernicu Európskej únie nebolo oprávnené. Zetocha oponuje tvrdením, že aj v prípadoch, "keď je pochybnosť o tom, či vec patrí do konkurznej podstaty, je povinnosťou správcu zapísať ju. Mám záujem, aby sa spory skončili čo najskôr. Želajú si to aj konkurzní veritelia," povedal Zetocha, podľa ktorého "definitívne vlastníctvo prospeje lesom aj ľuďom, ktorí k nim majú nejaký vzťah, napríklad v nich pracujú." Lesné pozemky na Slovensku sa predávajú po 70- až 80-tisíc korún za hektár. "Kvalita porastov je veľmi dobrá a tak súdim, že ich trhovú hodnotu by mohla byť aj vyššia," konštatoval Zetocha. LHC Vsetín sa rozprestiera na ploche 2 532 hektárov. Ide o zmiešané lesy. Pôvodne Zbrojovka požadovala za lesy odstupné 700 miliónov korún, trhovú hodnotu sa pri zásobe dreva od 250 až 300 kubíkov priemerne na hektár odhaduje podľa niektorých slovenských odborníkov na zhruba jednu miliardu korún. ●

Z albumu lesníka

Zima na Horehroní v 60-tych rokoch minulého storočia.

Čaro zimy

Statný maco doplatil na zimné potulky

Zaviate cesty pod Kráľovou hoľou

Na likvidáciu snehovej nádielky bolo potrebné nasadiť ťažkú techniku

Inventúrny prebytok?

Haldy odhrnutého snehu dosahovali až do výšky dospelého muža

1. Doplň k mamičke mláďatko.

srna - - - - -
 medvedica - - - - -
 vlčica - - - - -
 líška - - - - -

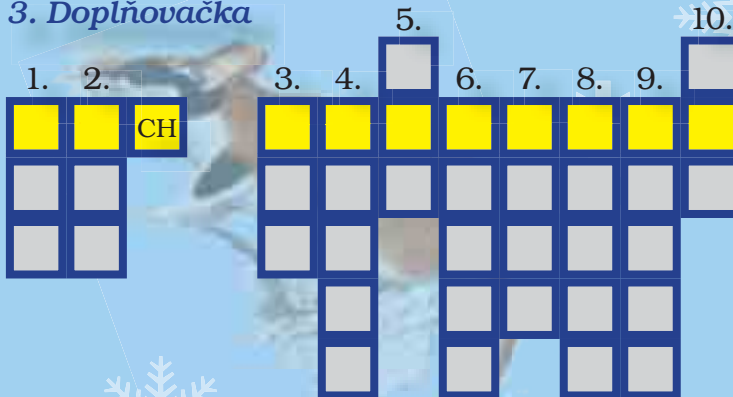

Ahoj kamaráti,
 pošlite mi správne
 odpovede. Jedného
 riešiteľa odmením
 darčekom.

2. Patrí medzi psovité šelmy. Telo má pokryté srsťou hrdzavočervenej farby. Má huňatý chvost. Loví v noci. Živí sa králikmi, dážďovkami, vtákmi, hľodavcami, hmyzom a lesnými plodmi. Samica privádza na svet 4 až 5 mláďat jedenkrát ročne. Prvé dva týždne po pôrode zostáva samicke v nore, aby kojila a chránila mláďatá. Počas nich sa úplne spolieha na samca, ktorý jej prináša potravu. Ako sa volá toto zviera?

3. Doplňovačka

1. vták s nádherným chvostom
2. samica jeleňa
CH
3. hmyz, ktorý štípe,
ale med nedáva
4. samec ovce
5. stúpa z ohňa
6. pes, ktorý je slovenský
7. strom s pichliačmi
8. strom, ktorého list sa dostal
na zástavu
9. pracovný kôň
10. sova

4. Nájdi 10 rozdielov medzi obrázkami.

5. Vystrihni a poskladaj obrázok!

Za správne odpovede posielam odmenu Miškovi Koleničovi zo Sliacha.
 Moja adresa je:
Veverička Ryška,
 Lesy SR, Nám. SNP 8, 974 00 Banská Bystrica.
 Teším sa na vás nabudúce. Dovtedy ahoj!

Kreslený humor Ľubomíra Juhása

Francúzske porekadlo	somár	1	skr. tlač. ag. Mexika	kód Nigeru		bulharský panovnícky rod	šport. kód Sv. Lucie	ťažné motorové vozidlo	začiatoč dňa	sidlo v Sudáne
zložnovejšia rastlina					záhradný kvet					
základný jazyk (ling.)										
oživni				meno	Mešanie	Spolok sl. spisov.				
rímske číslo 51			slnce. po angl. Egyp. arab. republika				kód Juž. Kórey	hmľa nad horami		
Pomôcky: sun. Lor. Ner. API. laka. Ajar	pisomná skúška klesol. po česky					odev. tvorba (skr.)			2	planétka
zákvas					smerom od zmenkovy ručiček					
španielska rieka				prístroj	štát USA					
erbium (zn.)			zakároč. poľevka odsúvanie hlasok				kiloampér (zn.)	na to miesto		
dosahoval určitú výšku						solmizač. na slabika	severský kopytník			
chýtil						ruská rieka	dekagram (hov. or.)			
	Zolov román	zn. výberovej múky žltohnedé farbivo			stavby na bývanie	tropická živica				Irak. po česky
knedlíček. po česky				hora	vz. nitridu	moľby-dénu		bývaj	nie. po rusky	
trocha (hovor.)							poľ. rieka	riadená strela (skr.)		
neponižená										
ženské meno						kontakt				

Pošlite nám do redakcie vylúštenú tajničku, vyžrebujeme jedného úspešného riešiteľa a odmeníme ho knihou „Od lesov kráľovských k lesom štátnym“.

ZAKLADOM TRÁVNÍČKA DE TOPELIVOST

ČIHOV

ROVNIK

Súkromné SOU J. Peterku, Hodruša-Hámre
 ponúkame Vám výrobu ciach / značiek / na ciachovacie sekery
 - hotové sekery na meranie drevnej hmoty
 Tvary značiek a ich veľkosti vyhotovíme podľa Vašich požiadaviek

MPM, s.r.o., Stredisko umeleckého spracovania kovov, Kyslá 214, 966 61 Hodruša-Hámre
 tel./fax: 045/6844 534, mob.: 0908 906 289 e-mail: usk@mpm.sk www.ssouhh.sk

DOVOĽUJEME SI VÁS UPOZORNIŤ NA NIEKTORÉ ZAUJÍMAVÉ PRÍSPEVKY V ODBORNÝCH LESNÍCKYCH ČASOPISOCH:

| Rozhovor s Ing. Jánom Štefánikom: Až vyššia moc prírodného živlu zmenila verejný záujem o lesy | Na horúcu ochranársku tému s Prof. Novotným | Pohľady do najviac postihnutých oblastí Slovenska | Konceptné riešenie škôlkárskej výroby v š.p. Lesy SR | Lesy SR sa stávajú strategickým producentom biomasy | Prof. Lukáč: Využime jedinečnú šancu dokázať lesnícku profesionalitu! | Bohužiaľ, až prírodné katastrofy zrýchľujú technický rozvoj | Tatranské kalamity v roku 1915 a 2004 | Potrebuje Slovensko špecializovanú celulóžku? | Úľava na dani z kalamitného dreva? Prečo nie...? | Ekonomika a ceny dreva | Infoservis o možnosti čerpania zdrojov z fondov EÚ •

Časopis pro lesníky, myslivce, spracovatele dřeva a ochránce přírody 1/2005

| Reportáže z lesů Libereckého kraje | Vojenské lesy Mimoň již neslouží armádě | Na návštěvě v oboře Židlov | V lesích Jizerských hor a u lesnických památníků | Jak se daří kozám bezoárovým ve Vřísku? | V Harrachově otevřeli lesníci expozici lesnictví a myslivosti KRNApu zvanou Šindelka | Připravuje se změna nevyhovujícího zákona o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin •

Lesy SR, š. p., Banská Bystrica a Lesnícky výskumný ústav Zvolen pod záštitou Sekcie lesníckej Ministerstva pôdohospodárstva SR

Vás srdečne pozýva na

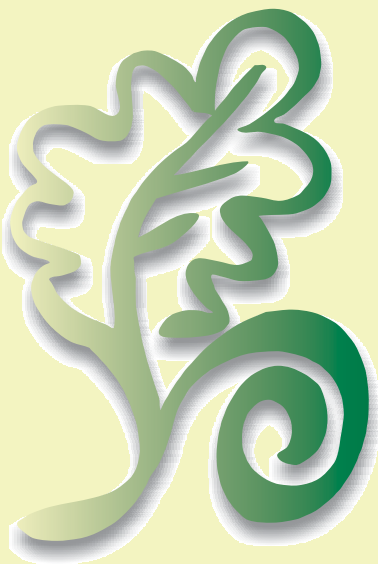
lesnícky PLES

29. januára 2005
v reštaurácii Centrum vo Zvolene
o 18:00 h

Kontakt: Bc. Ružena Vaňousová, Lesy SR, š. p.
tel.: 048/434 42 72, E-mail: vanousova@lesy.sk

Termín uzavierky: 21. január 2005

vstupné: 700,— Sk

Životné jubileá

Január 2005

50 rokov

Schenk Andrej • nar. 27. 1. 1955, ST, DHS Dunajská Streda – OZ Palárikovo
Dubaj Lubomír • nar. 14. 1. 1955, vedúci MES, DHS Prievidza – OZ Prievidza
Šušorová Mária • nar. 15. 1. 1955, VOR – usmerňovanie ekonomiky – OZ Beňuš
Baran Ján • nar. 10. 1. 1955, VLO, LS Brusno – OZ Slovenská Lupča
Štefanišinová Helena • nar. 5. 1. 1955, SOR – mzdová účtovníčka – OZ Prešov
Orečný Ján • nar. 25. 1. 1955, VLO, LS Hanušovce nad Topľou – OZ Prešov
Ing. Slotta Miroslav • nar. 20. 1. 1955, riaditeľ OZ – OZLT Banská Bystrica
Ing. Pavol Stopka • nar. 22. 1. 1955, VOR – programátor, OIT Žilina – GR BB

60 rokov

Sýkora František • nar. 28. 1. 1945, STV, LS Nová Bystrica – OZ Čadca
Kolesár Milan • nar. 10. 1. 1945, VLO, LS Jelšava – OZ Revúca
Odchod na starobný dôchodok
Machyniak Emil • nar. 14. 3. 1944, STV, LS Sihla – OZ Čierny Balog
Ing. Žembery Mikuláš • nar. 10. 12. 1944, VOR – účtovník – OZ Prešov •

Zostavila: Ing. Helena TURSKÁ

Vážení priatelia !

Niekedy stačí aj jediný lúč slnka. Láskavé slovo. Pozdrav. Pohladenie. Úsmev. Tak málo treba na to, aby sme niekoho urobili šťastným. Keď niekto plače ... prejav mu lásku.

Každý náš deň je ako vzácny diamant. Sme radi, že ste si našli čas na počúvanie, čas pozrieť sa do očí, spolu plakať, povzbudzovať sa, smiať sa ...

VĎAKA za Váš dar.

DAR je niečo, čo poskytneme nezištne. Čo poskytujete z hlbokej ľudskosti. Čo dáte aj vtedy, keď bude chýbať vám. Čo dáte tomu, ktorý to potrebuje a nemá. Čo dáte tým, ktorí to môžu pretaviť na dobro iných.

Poskytnutím materiálnej pomoci ste nám pomohli riešiť našu neľahkú situáciu.

Len ten má srdce, kto ho má pre druhých, pretože prijímanie naplňa ruky, dávanie naplňuje srdce.

S úctou v mene detí

*Mgr. Eva Martinkovičová
riaditeľka detského domova*

STROMČEKMI POTEŠILI DETI

SOBRANCE (m) - Štátny podnik Lesy SR daroval v rámci vianočného projektu „Lesy deťom“ 374 borovic, amrekav z jedlíček. Potešili nimi vyše 7 000 detí žijúcich v 124 domovoch, domovoch sociálnych služieb, ľudských školách, internátnych i súkromných rodinách.

Odtlačný záves Sobrance do-
mni 90 8 zariadení nezávisle
sa v okresoch Michalovce, Sob-
rance a Trnava 26 borovic a jed-
lí. Ako informoval Ing. Vilém Ka-
dár, predstaviteľ sobranského o.z.,
smerníky získaval a jednomyseľ-
ne rozhodol sa. Zo sobranskej so-
ciálneho detského domova do-
vážal borovic a jedlíčekov
skladu nezávisle do detského
domova so špeciálnou 23 inter-
názou Borovica, Lesná správa
(S) Vírňby dala Detskému do-
mova sociálnych služieb v Slo-
venskej Novom Meste dva a Odo-
brnú stromy vo Vírňbach ut
borovic.

Lesníci z LS Rivište do-
dávali Štátny podnik Lesy SR
Odobrnú uštiek na školách
12 školami a Štátny podnik
Lesy SR.

Darujú deťom vianočné stro

BANSKÁ BYSTRICA - Štátny podnik Lesy SR daroval v rámci vianočného projektu „Lesy deťom“ 374 borovic, amrekav z jedlíček. Potešili nimi vyše 7 000 detí žijúcich v 124 domovoch, domovoch sociálnych služieb, ľudských školách, internátnych i súkromných rodinách.

hovorcu Petra Gogol
tým, že si každé zari-
vybrať druh strom-
a dokonca si ich do-
sme všetky stromček
seba, vyvorili by stro-
metrov“ dodal Gogol

Niet čo dodať...